

— Cesar je pomilostil 15 kaznjencev, od katerih eden se nahaja v koperskih zaporih.

— S sabljo je ranil v nedeljo občinski stražar dornberški nekega Franceta Stubelj, starega 37 let iz Zalošč pri Dornbergu. Stubelj je razsajal v neki dornberški gostilni in grozil krčmarju. Morali so poklicati občinske stražnike za posredovanje. — Stubelj je le nadalje razsajal in se stražnikom zoperstavljal tako, da ga je eden stražnik ranil se sabljo na glavi in na desnem stegnu. Prepeljali so ga včeraj v bolnišnico usmiljenih bratov.

— Neznani tatovi so v noči od nedelje na ponedeljek ulomili v gostilno Devetakovo v ulici Torione in odnesli 18 salamov, več slanine in vina v skupni vrednosti 200 K.

— Komisijski ogled mosta čez potok Korenj na Korju se je vršil včeraj. Danes se vrši komisijski ogled tramvajske železnice.

— Statistika avstrijskih srednjih šol. V Avstriji imamo 267 gimnazij, od katerih je 7 na Primorskem; realk je v Avstriji 141, od katerih je na Primorskem 5. Vpisanih učencev na avstrijskih gimnazijah je 91.627, od katerih pade na Primorsko 2562; na realkah je vpisanih 46.374 učencev, od katerih pade na Primorsko 1961.

— Organizacija slov. trgovskih potnikov. — Ustanovni občni zbor društva slov. trgovskih potnikov se boče vršil v Ljubljani na Velikonoč. V okrožnici, katero smo dobili, čitamo, da je skrajni čas, da se tudi slovenski trgovski potniki združijo v društvo po izgledu nemških. Zato je dolžnost vsakega slovenskega trgovskega potnika, da pristopi k temu društvu. Organizacija je neobhodno potrebna. Prijave sprejema „Priljubljeni odbor društva trgovskih potnikov v Ljubljani“.

— Razpis ustanove. Cerkljansko županstvo razpisuje štipendij letnih 100 K iz obresti ustanovne glavnice pok. Jera m Josipa iz Cerka. Prosilci morajo dokazati, da so v bližnjem sorodstvu pok. ustanovniku in da z dobrim uspehom obiskujejo kako srednjo ali visoko šolo v tej državni polovici. Ako bi ne bilo prosilcev v sorodstvu, podeli se štipendij pridnim dijakom iz cerkljanske dekanije. Prošnje je vložiti v 14 dneh z vsemi dokazi vred pri cerkljanskem županstvu.

— V Dornbergu priredi „Slovensko katol. izobraževalno društvo“ v nedeljo 21. t. m. v občinski dvorani ob 3. popoldne predavanje o izobrazbi in higieni (dr. Rojc), potem pa zabavo s kratkim, zanimivim sporedom. Vstop prost za ude in neude.

— Društvo za varstvo zanemarnjenih otrok za sodni okraj Tolmin nanzanja svojim članom in vsem drugim, ki se zanimajo za društvene namene, da se vrši redni društveni občni zbor v sodni dvorani št 7 v Tolminu, dne 28. februarja 1909. ob 2-h pop. (na nedeljo, takoj po blagoslovn) s sledečim vsprejdom: pozdrav predsednika, poročila tajnika, blagajnika in pregledovalcev računov, razni predlogi in slučajnosti. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

— V Desklah-Plaveh so se vršile v soboto občinske volitve, pri katerih so bili izvoljeni prejšnji starešini.

— Izpred sodišča. — Mihael Pahor, star 54 let iz Renč je stal dne 15. t. m. pred okrožnim sodiščem zaradi ponarejanja datuma na živinskem listu. Obsojen je bil na 5 dni zopora.

— Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček v žepni obliki, obsegajoč 481 oziroma 510 strani v mali 16°, katerega je spisal Schimpf, je izdal in založil goriški tiskar in knjigotržec Iv. Pateruoli. Slovarček je bolj praktične kot znanstvene važnosti, a je priporočila vreden. Cena mu je 3 K.

— Županom v Pliskovici je izvoljen g. Jos. Vrabc, podžupani pa so kar štirje Žerjali. Župan in podžupani so resni možje, od katerih se pričakuje

soboto. Starega župana Petelina so penzionirali brez penzije, kar seveda mu ni po volji. Sam si je kriv! Bog živi vrle mož!

— Knjigovodski tečaj za mitzarje otvori zavod za pospeševanje male obrti v Gorici v mesecu marcu t. l. Pouk bo vsak torek, sredo, četrtek in petek od 6.30 do 8. zv. in bo trajal 8 tednov. Sprejelo se bo 20 učencev. Pouk seveda laški. Oglasiti se je pri zavodu za pospeševanje male obrti v Gorici, ulica Morelli.

— Bojkot električne razsvetljave so skenili trgovci v Budimpešti, ker je uprava elektrarne povišala cene. Svoje trgovine bodo odslej budimpeštanski trgovci razsvetljevali le s plinom.

— Od diurnista do ministra. Inženir Momčilo Tepavica je še lani služil kot diurnist v županiji Bač-Bodrog na Ogrskem. Pred nekaj meseci je odšel v Črnogoro, kjer ga je knez Nikola imenoval za ministra prometa.

— Moč srbske vojske. O moči srbske vojske piše „Pester Lloyd“ sledeče: V mirnem času šteje srbska vojska 283 višjih in 1795 nižjih častnikov, 51 vojaških zdravnikov, 305 intendantov in 2895 podčastnikov. S pešci, topničarji, konjeniki in drugimi skupno 34.438 mož. V vojni naraste po vseh 3 pozivih vojska na 336.307 mož, ki so oboroženi s 130 tisoč repetirkami model 1899. — kaliber 7 mm —, 50.000 repetirkami model 1907., 90.000 starimi puškami, 89.000 Verdani, 5000 Henry-Martini in 6000 karabinkami. — Za topništvo je na razpolago 200 modernih poljskih topov (26 strelav v eni minuti), 40 brzostrelnih gorskih topov, 286 De Bange-poljskih in 36 De Bange gorskih topov, 28 poljskih havbic in 16 oblegovalnih topov model 1897.

Belanska goveja pasma na Tolminskem.

Sp. E. KLA VŽAR.

Biki belanske pasme se uvajajo na Tolminsko že blizo 40 let navadno v prenehljajih od 3 do 4 let. V tej dolgi dobi se je goveja živina v naših gorah očividno zboljšala, seveda v tistih pokrajinah bolj, kjer so se občinski zastopi in posamezni kmetovalci brigali za to, da so se deležili podelitve čistokrvnih bikov. Tako vidimo na pr. po vaseh okoli Tolmina, Volč, Sv. Lucija in na Bovškem, v novejem času tudi okoli Kobarida prav lepo belansko živino, ki je v teh krajih že čisto vdomačena. Zdaj je belanska živina postala na Tolminskem domača pasma in neprecenljive vrednosti bi bilo, da bi se še nekoliko let po uvajanju čistokrvnih živali, bikov in junic, tako spopolnila, da bi se Tolminsko lahko ponašalo s čistokrvno domačo živino. To bi potem kmetovalci lahko za plemo prodajali po takih cenah, po kakršnih moramo mi sedaj plačevati čistokrvne živali na Koroškem. Nam bi pa potem ne trebalo več hoditi drugam po plemenjake, marveč bi jih v mejah svojega okraja zmenjavali med enim okrajem in drugim, ali tudi le med eno občino in drugo, da se nam živina ne pohabi radi plemenja v ožjem sorodstvu, katero je po naravnih zakonih škodljivo in postane tudi sčasom pogubno.

Že do sedaj je goveja živina na Tolminskem vsled uvajanja čistokrvnih Belancev mnogo pridobila na svoji vrednosti, — to nam najočitniše kaže dejstvo, da prihajajo sedaj že Korošci in Solnograjci v naše gore kupovat govedo in da gonijo cele črede naše mlade živine čez Predil v svoje kraje, od koder jih najbrže zopet z dobičkom prodajajo — za plemo, morda celo zopet tja, odkoder so jih prignali. — Belanke so zanesljivo dobre mlekarice; to njihovo priključljivo lastnost so spoznali tudi v naši in v italijanski Furlaniji, odkoder prihajajo v novejem času posestniki, ki se bavijo z mlekarstvom, kupovat naše gorske krave be-

neki veleposestnik Bosma iz naše nižine napolnil svoj hlev s samimi tolminskimi Belankami in da je jako zadovoljen z njimi. Enako si je posestnik Tomasini v Topoljanu nabavil nekoliko belanskih krav na Tolminskem in dobiva od njih povoljne prihodke.

„L'Amico del contadino“, glasilo furlanske kmetijske zadruge v Vidmu, priporoča v svojih številkah 47., 48. in 49. lan. leta na dolgo in široko krave belanske pasme in poroča, da jih je zadruga uvedla že skoro v vseh planinskih občinah videmske provincije. Tudi v slovenski Benečiji se že širi ta pasma, kar je jako pomembno za vse živinorejce ob avstrijsko-italijanski meji, ker bo to pospeševalo živinsko kupčijo med obmejnimi občinami.

Belanke pa se ne odključujejo samo po svoji mlečnosti, ampak so tudi trdne, ustrajne delavke. Naši hribovci jih ne upregajo samo v vsakdanje kmetijske vožnje, ampak jih uporabljajo tudi za teža dela, celo šmohoranje opravljajo z njimi tisti kmetje, kateri nimajo svojih konj. V takih časih pa preneha delovanje mlekaric, kar je samo ob sebi umevno, ker krave, ki uporabljajo svoje moči v težkem delu, ne morejo dajati ob istem času tudi mleka. Ali je prav ali ni prav, da se uporabljajo mlečne krave za težko poljsko delo, o tem se nisem namenil razpravljati; hotel sem le tukaj pribiti, da se Belanke z vspehom upregajo celo pred oralo, da prav dovoljno opravljajo svoje delo in s tem kmetu mnogo koristijo. In še drugo dobro lastnost imajo te krave, da dajejo namreč lepa, večinoma krepko razvita teleta, kojih meso je jako cenjeno na tržaškem trgu. Žal, da roma le preveliko število najlepših telet v tržaške in goriške mesnice!

S Kobariškega sem čul glas, da bi se zanaprej namesto belanskih kupovali pingavski biki za plemo, češ, da daje živina te pasme več vžitka od one, ker so pingavske krave baje boljše mlekarice od belanskih. V tem predlogu tiči nekaj zdravega zrna, ker je pingavska pasma izvorna in se je iz nje izcimila belanska pasmina. Uvajanje pingavske pasme bi torej ne učinilo bistvene spremembe in morda bi se po njem še bolj osvežila kri sedanji gorski govedi, ker je pingavska pasma, kakor rečeno, izvorna in tedaj životno krepkeja, dočim je belanska pasma že oplemenjena ali požlahnjena.

Vendar pa bi se jaz ne mogel ogreti za premenitev belanske pasme z pingavsko, ker se je prva v naših gorah že vdomačila, je plemenitejša in gledé mlečnosti ne zaostaja za drugo, marveč jo presega zlasti po dobroti mleka, to je po vsebini tolišče v njem. „Niso redki slučaj“, piše „L'Amico del contadino“, da daje dobra mlekarica belanske pasme na Koroškem po porodu 16—18 litrov mleka na dan. Sploh doseza pridelek mleka, ki ga daje taka krava na leto njeno 6 kratno težo. Če vzamemo, da znaša poprečna teža odrasle, životno razvite Belanke 350—450 kilogramov, dobimo od nje 2200—2600 litrov mleka na leto. Mlada krava daje samo 1400—1600 litrov. Mleko je jako bogato na tolišči. Za 1 kilo masla treba samo 26—28 litrov mleka, oziroma 3—4 litre smetane! — Seveda moramo to oceno Belank soditi po ljudski govorici, da se krava molze pri gobcu, to se pravi: Skrbno, pravilno krmljena Belanka daje toliko pridelka. Po tej oceni pa razumemo tudi vsmo, s katero se je lotila videmska kmetijska zadruga širiti belansko plemensko živino po vseh planinskih in predplaninskih občinah obširne Benečije, tako da so do zdaj že oskrbljena vsa tamkajšnja mlekarstva in sirarska društva z belanskimi biki.

Prej omenjeni italijanski kmetijski list je dostavil enemu svojih člankov te-le pomembne besede: „Vse kaže, da smo z uvažanjem belanske pasme krenili na pravo pot, po kateri dospemo zanesljivo do zboljšanja svojih planinskih čred“. In mi naj bi po 40 letnem dalovanju in žrtvovanju popustili to pot in se povrnili tja, kjer smo pred 40 leti začeli delati? — Ne, ne! tega

stane belanska pasma zares — tolminska pasma. — Kako naj to dosežemo, o tem prihodnjč.

Loterijske številke.

7. januarja.

Trst 89 16 68 37 56
Linc 37 40 63 25 73

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Naznanilo preselitve.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem

preselil

svojo krojaško delavnico in trgovino z izgotovljenimi oblekami iz Tekališča Jos. Verdi št. 33 v lastno hišo

Tržaška ulica šte. 16.

(„tuh Malega doma“)

Obenem naznanjam, da sem vpeljal v svojo delavnico tudi telefon št. 150, da zamedem hitreje postreči svojim cenj. naročnikom in odjemalcem.

Priporočam se za blagohotno naklonjenost in bilježim z odličnim spoštovanjem

Ant. Krušič.

Stavbena tvrdka

Znidarčič & Stepančič

Gorca

Tržaška ulica številka 23.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se toplotno priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gospodarska ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceilon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidarčič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Na prodaj

so radi smrti posestnika na Bledu pri blejskem jezeru zemljiške parcele s krasno lego, tik jezera z gozdom. Cena za kvadratni seženj 6 K in 12 K. Nadalje je na prodaj na Bledu meblovana vila s sadnim vrtom blizu hotela „Louisenland“, tri minute oddaljena od jezera. Cena nizka.

Več se poizve pri gospej Ivani Pokorn, Ljubljana. Gradišče 17.

Kinematograf Salon Central.

PROGRAM:

Za videti samo od 14. do 20. februarja.

Blatno jezero na Ogerskem. On se mora plesati učiti! „Funikuli Funikola!“ — Italjanski Solo in pevski zbor spremljevan z godbo. V morju izgubljeno. Pretresljivi tragični dogodek iz življenja, v 20 oddelkih. — Spodleteni izlet. Dolžnost proti maščevanju, velika dramatična žaloigra v 30 pretresujočih oddelkih. Bahač. Brezplačni vstopni listek.

Navadne cene.

Predstave ob delavnikih ob 5^{1/2}, 7 in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne ob 11 uri predp., popoldne ob 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica della Croce šte. 6.

Cerkvena mizarska dela v rimskem in gotiškem slogu izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev Gorica. Stolna ulica hiš. št. 2.



Proda a stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“

Tovarna kisa odlikovana na obrtni razstavi v Gorici l. 1900

FRANC KRALJ

Gorica, Kapucinska ulica št. 9

priporoča cenj. gg. trgovcem raznovrstnega kisa. Cene zmerne, postrežba točna in poštena.

Razglas.

Slavnemu občinstvu se naznanja, da se v c. kr. loterijski nabiralnici v ulici Vetturini št. 3 odpre dne 14. t. m. mala loterijska nabiralnica tudi za DUNA J.

Prihodnje srečanje se bode vršilo dne 20. t. m.

Sardagna, c. kr. nabiratelj.



IVAN KRAVOS

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11.

Sedlarska delavnica.



Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine, kakor: kovčke, torbice, denare nice, listnice itd. itd. — Izvršuje in sprejema v popravo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. — CENE ZMERNE.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, zastopnik automatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pr BATJEL-u Gorica Stolna ulica 3—4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski ceniki franko



Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Štev. 342.

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil IV. četrtleta, t. l. mesecev oktobra, novembra in decembra 1907, začne v

ponedeljek, 8. marča 1909,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrtke in ponedeljke, od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Od ravnanstva zastavljavnice.

V Gorici, 28. januarja 1909.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.



Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroj so najpripravnější za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarn.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,



Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.